

Concept-transcriptie (zomer 2003) door
Rien van den Brand, Aubadestraat 6, 5802 EX Venray. NL
E-mail: rien.vandenbrand@hetnet.nl

Bron: Hauptstaatsarchiv Düsseldorf
Bestand: Abtei Kamp
Akten nr. 25

Pag. 1

Tot Wansom

Thijns boeck to Wansom (16^e en 17^e eeuw)

fangende den abtt zu Alden Camp war van den pacht betalt mutt sijn op sunte Andrijes dach aaff ijn acht dagenn dar na, als den rijntmeister daer compt.

Item den pacht belopt alle jar vijeff malder rogen en vijf fat, nog de garst alle jar – sees malder garsten war van Leijnart Baden betalt eijn malder garst.

Item de hafer alle jar veijff malder, des mot min dar van betalen de intrest van ses hondert geldens, te weten dartijch gildens, war van deij Creijenturs segel en breijff van kennen motten van den vorganden prelaten war (??) mot men auch dar van den schat beta ..

(pag. 2)

Item den pacht lijt in den houff tho Wansoum, als im dijt bock to veijnden sal seijn, de weijlken verschreven houff in parschelen verkocht eijs en op eijder perschell in dijt bock stat hofejl pacht dat eijn eijder mot alle jaer betalen, het welke man sal op eijder parseel vijnden en dat dan den pacht dan to fallen sal aut brijngen de ses malder garsten en en veijff malder en vijf vat rogen en veijff malder hafferen.

Item dijt heb ick onderschreven hijr gestelt om dat dij na mij camen dat to lijchter sullen fijnden beij mej Herman Jansen, fels deijnnar van den heer prelat feytt zu Alllden Camp van wes to .....

(pag. 3)

to weten fur suemerse roggen leijken in Jacop Robben guett en worden separt betalt van Jacop Robben hoof van seijn nacommeren parteijen.

(pag. 4)

Dat Boeck van den Gewin undt Gewerff, welch Johan Verhaegh und Meriken sijn huisvrouw tho Wansum verpandt schapt hebben van den heeren tot Alden Camp in den Jaere (15) 76.

(pag. 5) (= fol. 1)

Deijs parschel dout eijn maelder garst.

1^e post

Hanrijck Koch und Lijsbeth syn huisvrouw syn behandt van Johan Verhaegh tho Wansum ten Lijffgewins Rechten aen den **Welleacker** omtrent anderhalven morgen, schietende mitten eene eijndt aen Jan Kalckers kamp und mitten anderen eijnde op Jan Verhaeghs Sleij.

Noech aen anderhalve morgen ongeverlick gelegen neffens den gemeijnen wech, genant den Gronen wech, schietende mitten eenen eijnde aen den Hoigen berch. Actum in **den oostmandt, anno XV c LXXXI (1581).**

Aen dese twee percelen sijnd nu wille Lijsbeth veurscr. behandt Lenardt und Hanrick Pouwels van Wijckraeis soenen. Oirkondt Peter Gerijts und Jacob Bussers als lijffgewijns laeten. Beheltelijck altijt eenen iederen sijne sgoeden rechten. Actum op **ten 6 Martij Anno 1613**

Op huide date **1638 den tienden Julij** dorch affsterven van Henrick Pouwels van Wijckraijs soen, alsoo is nu in dit platß gestelt hadt Peterken Ruitiens, Lenardts huisvrouw und dat duerch laeten Jacob Robben und Reijner Bussers.

Pouwels Baijen und Aliten sijn huisfrouwe syn behandt van Meriken Jans huisvrouw Verhaegh (2 posten Erfft partie staet voirder int boeck)

pag. 6 (= fol. 2)

- ten lijffgewyns rechten aen huis und hoff gelegen mitter eender siden neffens Reijner Floris mitter andere sijden benefens Reijner Bussers erff, schietende dat huijs aen den gemeijn straete und den hoff aen Jan Robben goet.
- Item noech aen een stuck landts behandt, genaemt **die sael** ongeferlick ander halven morgen grot sijnde, gelegen mitter eender sijden neven Jan Kalcker landt, mitter ander sijden neven Jan Verhaegh lant, schietende mitten eenen eijndt op Jan Huijmberts landt unde mitten anderen eijnde aen den **Hoogen bergh**. Gelden ons jairlix een malder gersten. Actum in **meij Anno XVc tweentnegentich** (1592).
- Daeraen en over geweest sijn als lijffgewins laeten Jacob Bussers und Ardt Jans soen opgen Sandt. In presentie van mij **Paulij Lochtij, pastoris in Meerlo**. Nes no barris aplisa atque im prali ...????.....
- Op huden dato **1638 den 10^e julius** deurch aff sterven van Pouwels Baijen is nu in de plaetse gesadt Lenardt Baijen Pouwels van Wijckraijs soen, und die ander handt van Alitien is nu in de plats gesadt Peterken Rutiens, Lenardts huisvrouw duerch lijffgewins laeten Jacob Robben und Reyner Bussers.
- Aen deese 3 parceelen ad 4½ morgen is in plaets van Lenardt Baijen t boeck gestelt Jan Peters Baijen soon **3 december 1685**. Orkondt laten Arnt Viten ende Hobert Kremers.

Pag. 7   (= fol. 3)

2^e partie

- Peter de Schroer aen gen Moelen und Metgen syn huisvrouw syn behandt van Johan Verhaegh ten lijffgewyns rechten aen huiss und hoff, gelegen **tho Wansum bij der Moelen**, schietende mitten eender sijden aen Jan Verbeecks hoff und mitter ander zyeden aen die gemeijne straet. Geldende ons daeruit jaerlicx eenen stuver brab. Actum in **augusto anno XVc eenentachtentich (Ao.: 1581)**.
- Nu op ten **tiende daech Martij Ao XVIc und seven (1607)** is aen dit veurscr. huis und hoff behandt Hanrick Peter ende Mertiens veurscr. soen. Actum bij Mariken Verhaegh und Peter van Reisenbeeck oer man.
- Nu op huidt **den 6. Dach Martij Ao. 1613** hefft aen dit vurscr. huiss und hoff een hant gewonnen Lijsken Hanrick Smidts dochter bij Hanrick Peters vurscr. mit zijnen

willen. Oirkundt Peter Gerijts und Pouwels van Wickraijdt als lijffgewins lathen. Actum op dato als voer beheltelicken eenen iederen altit zijnes goeden rechten.

- Op huden dato **Anno 1620 den 30 december** soe hefft Jeurien Nolten und Jenneken sijn huisfrou een handt gewisselt voer laeten nemelich Pouwels van Wijckraeijdt und Arndt opgen Sandt als lijffgewins laten.

Pag. 8 (= fol. 4)

- Op huden dato **Anno 1643 den 2^e febrj** soo heft sich erschienen Jan Smidts ende heft een handt gefonnen und gewonnen neffens Jeurien Nolten ende heff sich selven tho boeck laten stellen den voerscr. Jan Smidts. Oircundt laten Peter van Seoest ende Lenardt Baijen.
- Neu op **ten lesten Januarius Anno 1654** heft sijn erschienen Lamert Gerijts alias Mollers als aenkoeper van dat huis end hoff bij der moelen gelegen, daer neu lest van te boeck heff gestaen Jan Smijts boven verhaelt mit in namen sijnes swager Ties Kerstiens daer van veurs. Lamert tselve aengegouden ende het gewijn daervan betalt ende voldae, ende in platß van Jan Smijts hem selve als aencoper ende sijn dochter Jenneke daeraen doen behanden ter lijffgewins rechten ende alhier te boeck daen stelen ter presentien Jan Kessels ende Peter Vitten lijffgewijns laten. Actum vuit supra Jan Kessels, Peter Fitten

Titulo emptionis stait nu aen dit huijs eb hoff t boeck Jan Buskens und Catharina Peters coniuges. Het gewijn en gerechtigheijt naer lijffgewijns rechten hier toe staende is voldae en betaelt in presentie Hubert Kremers en Peter Alardis als laten. **4 december 1692**

Pag. 9 (= fol. 5) Den teijns eijn alt morken

3^e partie

- Jacob Willems tot Blitterswijck und Peter sijn soen sijn behandt van Meriken sein huisvrouw Verhaegh, ten lijffgewins rechten, aen anderhalven morgen landts ongeverlijck, dat Jans van Droemel placht toe te hooren, gelegen mitten eenen eijndt aen de Kulensberch, mitten anderen eijndt aen Willem Hermens lant und mitter eender sijeden nevens des Heeren van Blitterswijck lant, metter ander sijden neven Jan Huijmberts landt. Actum in **Novembris Anno XVc und tnegentich** (1590).

- Item huid den **6^e Decembris Ao 1615** heft Peter Jacob Willems soen veurscr. een handt gewonnen bij hem, nemlick Jacoben sijnen zoen. Oircundt lijffgewins laeten Jacob Bussers und Ardt Janß soen op gen Sandt und mij Paulo Lochtis, pastore in Meerlo et noto publico.
- Nu op huden datum **Ao. (16)28** durch affsterven van Jacoben foerscr. is in die platse gesadt Liesbeth huer doechter durh laeten Pouwels van Wijenraedt und Ardt opt Sandt, als lijffgewijns laeten und gilt den tins 1 alt morcken.
- Nu op huden dato **1639 den 11. Junius** deur affsterven van Peter Jacop Willems soen Tonis in de platse gesadt und deurch affsterven van Lisbeth haer dochter is nu in die platse gesedt Jutt, die huisvrouw van Peteren und dat deurch lijffgewijns laeten

Pag. 10

(= fol. 6)

- Jacob Robben und Lenardt Baijen.
- Den 23 Januarius 1653 is gecomen Gerijt den Snijder ende heft gefonnen een handt beneven sijner moeder Jut veurscr. ende heft Gerijt hem selven te boek doen stellen. Oircundt lijffgewins laeten Reijner Bussers unde Lenardt Baijen.
- Den **10 December** ijs comen Gerat den Snijder ende heft de doede hant sijns moeder saliger gefonnen en in de plats doen setten seijnen soen Weijllem en stat noh ten sine handen. orcont laten Lenaert Baeijen, Jan Kessels.
- **1696 den 6 Novemb.** Hefft Heer Johan van der Berck, vicarius tot Blitterswijck deese 1½ morgen landt van Gerardt den Snijder aen sijch gekofft und sych selver t Boeck laten stellen.
- Amanuati Willem den Snijder, Hr. Johan van der Beeck, vicarius tot Blitterswijck **6 Nov. 1696**
- Titulo emptionis et manuati Andres und Mechtilddis Kessels conjuges et tm jura aman quam ..... **22 decembris 1727.**

Pag. 11

(= fol. 7)

4^e partie

- Reijner Floris kijnder mit namen Alitien und Peerken sijn behandt van Mariken Jans huisvrouw Verhaegh ten lijffgewins rechten aen huis und hoff gelegen tusschen Lenardt

den Baed und Peter die Bijde, schietende mitten eenen eijnde aen de gemeijn straete und mitten anderen eijnde aen Jan Robben erff. Actum op synte Andries Ao XVc drientnegentich (**30-11-1593**). Oirkundt lijffgewins laeten Jacob Bussers und Arnt Janssoen op gen Sandt et me Paulo Lochtis, pastoir in Meerlo et sacris aplira atque impial.. auctibus noto publico.

- Naer desen is gecomen Tunis Peskens als aencooper ende heft een handt gewonnen aen dede veurscr. hofstaedt ende heft te boeck laten stellen Guerdt sijnen soen. Oirkunde laeten Jacob Robben, Lambert den Muller. Geschiet den **9^e febrj 1645**. Ick segh 1645.
- Naer desen is gecomen de veurscr. Peerken ende heft haer handt opgegeven van dese veurscr. hofszaedt ende daeraen behandt Allert Tunis Peskens soen. Oirkundt laten hierover gestaen Lambert den Mulder, Jacob Robben geschiet den **29. Januarij 1648**.
- Nachdem Henrich Kersten oder Florice zu Wansum untern **19ten novembris 1707** gerichtlich beij brennender kertzen obenstehendes Leibgewinruhrigs land

Pag. 12

(= fol. 8)

- Ahngekauft auch dieserhalb den gebührenden consensium gefonnen, ist solcher von seiner hochwürden herrn Prelathen zu Camp dieser gestellt ertheilet worden, dass er praestanda prastirn solle, welche zuzufolg erst gemelter Henrich Kersten so woll die Jura Amanuationis als inscriptionis abgestattet auch sich selbstn nebst seinen Vetter Christian sohn von Peter Kersten ahn herbeischriebenen landt hatt behandt lasse. Signum Wansum **den 23 decemb. 1713**

Pag. 13

(= fol. 9)

5^e partie

- Jacob Bussers und Neesken syn huisvrouwe sijn behandt van Meriken Jans, huisfr. Verhaegh ten lijffgewins rechten aen die huis stede mit een huixken van den bongardt tsamen groot sijnde omtrent een verdel placks, gelegen mit der eenre sijden beneven Lenert der Baed und dat huis aen die gemeijn straete. Actum in 8 sept. Ao.XVc twe en tnegentich. Hier aen en over gewest Aerent Janssoen op gen Sandt als lijffgewins laten

und Peter Jacob Willemsoen et ego Paulus Lochtins, ecclie prochialis in Meerlo et sacris aplira ac Impiali .....

- Jacob Bussers soen, Reijner Bussers heft gewonnen en geworven die affgestorven handt en ende heft neu in die plats laten stellen Jacob Reijner Bussers soen ende Marie sijn huisvrouw an een huistede mit een hoexke van den bongart. Hier flen ende over gewest Jacob Robben ende Lenardt Baijen, Pouwels van Wyckraedt soon als lijffgewins laeten. Anno **1638, den 3^e Julius.**
- Deur affsterven van Marie veurscr. Reyners heusvrouw is neu in de platse gesedt Reijners Bussers dochter Marie en dat deur laten Lenardt Bayen ende Derick den Clompenmaeker, geschiet **1651.**
- Anno **1667** loco Mariae amanuata Aleydis soror Mariae, pro sex solidis. Orcondt laeten Jacob Robben, Lambert den Muller, den 1 decembris
- Loco Jacobis Bussers, Reiner Sohnen
- Johan Bussers, Jacob Sohne loco Adelheidis ....
- Maria Driessens, Peter Driessen, Adelheid .....

Pag. 14

(= fol. 10)

- Anno **1714 den 2ten Decembris** ist ahn statt Mariae Driessens ihr Sohn Henrich van den Bergh, ohngefeht 17 Jahr seines alters ahn diese parcell dess viertell morgens behandt worden, die gewins und schreibgerechtigkeite sein und so gleich durch seine Vater Johan von den Berg abgestattet.
- Nachdem Johan Bussers mit Todt abgange ist, hatt obgedachten Johan Von den Bergh seins alters ohngefehr 50 Jahr alt sich selbstn ahn diese parcell des viertel blaidts (?) behanden lassen latonibus infra scriptis Wansum den **1ten novembris 1717**
- **1730 den 4ten octobris** ist Reinerus van den Bergh ahn platz seines abgestorbenen Vatters Johannem von den Bergh ahn obenspecificirte parcell behandt word, hatt auch die ordinarie gewins und schreibgeechtigkeite abgeföhrt.
- Anno 1734 9 Jan.seint wegen dass ahngekaiften parcels jura conf. Amanuati et inscriptionis bouhhe (?) Arnoldus Kessels, pastorem zu Ulleren (Oirlo) nahmens

Pag. 15

(= fol. 11)

Seines Ohmen Andreas Kessels zu Wansumb die ordinaria jura bezahlt, auch Andreas Kessels, 12 Jahr und Joannnam Kessels 14 Jahren seines Alters wiederumb zu buch setzen lassen.

Pag. 16

(= fol. 12)

6^e partie

Jacob Robben 4 fat roggen 1 hoen

- Item noech een stuck landts geheijten **het Morgen landt** omtrent gross sijnde twee morgen waer aen t lest behandt is gewest van heeren tot Alden Camp ten lijffgewijns rechten Henrick Jans soen op gen Sandt, und is dit vurgem. stuck landts gelegen ten beijden sieden tuschen Thies Leenkens landt, het een eijndt schietende over den gemeijnen wech, geldende ons dair uuit jaerlijx vier vatt roggen und een schmael hoen.
- Item nu op ten Xe dach Martij Ao XVI c und seven (**1607**) is aen dit vurscr. morgen landt behandt Aert Janssoen opgen Sandt und Jenneken syn huisvrouw. Actum bij Meriken Verhaegh und Peter van Reijssenbeck oer man. Oirkundt lijffgewijns laeten Jacop Bussers und Peter Jacob Willems soen und mij Pualo Lochtis, pastore in Meerlo et sacris aplira act Impiali ....
- Anno **1628 den 4 Mais** in bij wesen Hanrick Hoogen und Pouwels van Wijckraij, hefft Ardt opt Sandt gewonnen een sterffhandt sijner seliger huisvrouwe und te boeck laten setten Jan op gen Sandt, Ardt veurscr. soen, als recht erffgenaem. Actum per me Frein Wilhelmum Dunwaldt, priorem Vetere Campi.
- Anno **1635 den 19 december** also is komen durch aff sterven van Jan op Sandt ende hefft sich nu in die verstorven handt toe boeck gestelt Jacop Robben als richte erffgenaem und dat durch laeten Lenardt Baijen und Peter van Soest.
- Op huden dato **1638 den 15 december** durc affsterven van Jenneken AAardt op gen Sandt husvrouw also hefft sich nu toe boeck gesteldt Anna Jaspers de huisvrouw van Jacob Robben durch laeten Lenardt Baijen und Reijner Bussers.
- Loco Jacobi Robben qui hanc jugera vendidit Arnt Fiten, qui Arnt Fiten hifie (?) duobus **1692**
- Op huijdt Anno 1692 soo is gecompareert de weuduwe von Arent Fiten met naeme Wendel Versleien ende is gecompareert naer liffgewins rechten haer selfs comparant,

neffens haeren soen te boeck doen setten met naeme Jan Kessels ende hefft haer orken (?) ontfangen ende alles vol daen van de bovenstaende post, stan alsoo te boeck Wendel Versleien ende wouduwe van Arent Kessels ende haere soene Johan Kessels. Actum als boven 1692 den 3 december. Orcont laten Peter Allaers , Michgel Flueren.

- 1737 den 20 november heft den eerwaerdigen hr. pastoir van Oirlo aen die plaets van Jan Kessels benoemt Joannes van Hegelsom, aetatis 11 en dee gerechtigheden betaelt. Oercont Arnoldus Kessels, pastor in Oirlo. Frater Hubertus Löhner, Kellener zu Camp.

Pag. 18

(= fol. 14)

7^e partie

- Beel, Jan de Mollers zeliger achtergelaten huisfrou is mit Hanrick oere soene behandt aen den **halven Welle acker**, und aen dat halve landt genumt **den groenen wech**, van welcke twee veurscr. parcelen die ander helfft ten lijffgewins rechten haldende sijn Henrick Hoch und Lisebeth sijn huisvrou als voer aengeteikent. Actum bij Mariken Verhaegh und Peter van Reisenbeck oer man, op den X Martij Ao XVIc und seven (**10-III-1607**). Oirkundt Jacop Bussers und Ardt Jans soen op gen Sandt als lijffgewijns laten.
- Nu op ten **6 december Ao 1615** Beel Smollers een handt gewonnen bij haer nemlich Derick int Jan de Mollers en oer sone in bijwesen Jacob Bussers und Ardt Jans zoen op gen Sandt lijffgewins laten et me Paulo Lochtis, pastoer in Meerloo et noto publici.
- Op huden dato **1638 den tienden Julius** durch affsterven vanDerick die Moller is nu in der plaets gestelt Jan der Moller, Derickx soen durch laten Jacop Robben und Reijner Bussers als lijffgewijns laeten.
- Op huden den 25. Januari 1640 is aen dse parcelen nevens Jan den Muller te boeck gestelt Marie Jansen de welches handt van de momburen van Jannen gefonnen ter persoenen van Reijner Bussers ende Lenardt Baijen so over dese als lijffgewins laeten gestaen.

Pag. 18

(= fol. 14)

- Neu op ten lesten Januarius 1654 heft Lambert Gerijtz alias Mollers een handt gewonnen bij sijne huisvrou Marij-Jansen aen de twe parcelen op di andere sijede **int**

Wijtte staende den **halven Wellacker** ende dat halve staende den halven Wellacker ende dat halve landt genuempt den groenen wech. Ende daervan nevens de veurscr. sijne huisvrouw alhier te boeck doen stellen huer bejder zoentjen Derick Mullers. Ter presentien Jan Kessels ende Peter Vitten als lijffgewijns laeten. Actum vuit supra: Jan Kessels, Peter Fittien.

- Nota bene
- Nou op heuden dato **1661 den 10 December** heft seijch erschienen Lambert den Moller ende heft seijch erschienen en heft de dode handt von sijn huisfr. gefonnen en heft doe Lieff Storfelen (?) sijn huisfrou Marij Jaspers to boeck doen setten hem selfff Lambert den Molder en stat nou to boeck ten twe handen dato als boufen. Oircont laten Reijner Bussers en Lenart Baden.

Pag. 20

(= fol. 16)

- Derick Mullers **1654** loco Marie
- Lambert de Muller 1662, den 20 decembris loco Derick Mullers
- Johannes de Muller Lambert Joh. Starf 40, **Anno 1676** praesentibus latonibus Arntt Fith, Dri... Kessels et Joanne Hogen.
- Noch behant ah den huis .....
- Mr. Johan der Muller hat sein zinsen bezahlt gelich .....
- Anno **1692** is gecompareert Michil Fleuren als rechten geswooren momber van de onmondige kinder van Jan den Mollers saliger ende heeft sich eerschienen naer liffgewins rechten ende heeft te boeck doen setten den soen van Jan voorschreven, met naeme Gerit de Mollers, Jan de Mollers als rechte eerffgenaemen van Jan de Moller voorschreven van het landt aen den groenen weche van den **Wellacker**. Datum als boven 1692 den 3 december. Orcont laten Hubert Cremers Jacob Hoegen.

Pag. 21

(= fol. 17)

8^e partie   **Desen post stondt achter int origineel boeck.**

- Anno **1615** den lesten december heft Merike Verhaegh gewonnen ende geworven Jans Verhaegh saliger haren man. In die plaetse sich selffs te boeck laten setten, nemelich Mariken Verhaegh in der wielen sij 't goet selffs aen die handt heft ende noch meister

daer van is und sijn lijffgewijn goeder. Oirkundt deurch laeten Goerdt op gen Sandt und Pouwels van Wickraedt.

- Nota op huden den **17 december 1623** hefft Hanrick Hoogen, Harman saliger unde Mariken Hoogen, als soon een handt gewonnen ten lijffgewijns **rechten aen den hoff tot Wansum, genumt den Gadts hoff**, wis erst behandt was aen Jan Verhaegh und Mariken sijn huisfroue. Endt nu Mariken Hoogen als rechte erffgename hueren soen Henrick Hoogen als boven daeraen behandt unde toe boeck laten stellen.

